

مروری بر پرکاربردترین ماشین های الکتریکی و رویکردهای کنترلی در سیستم های تبدیل انرژی بادی

مجتبی ابراهیمی^۱، دکتر حامد گرگین پور^{۲*}، دکتر ولی اله غفاری^۳
۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی برق-کنترل دانشگاه خلیج فارس
۲- دانشیار گروه مهندسی برق دانشگاه خلیج فارس
۳- استاد گروه مهندسی برق دانشگاه خلیج فارس

h_gorgin@pgu.ac.ir

چکیده

شماره مقاله EFAB015831141

چکیده: با توجه به نگرانی های فزاینده در مورد بحران انرژی، گرمایش جهانی و کاهش ذخایر سوخت های فسیلی، انرژی بادی به عنوان یکی از فناوری های دارای رشد سریع در حوزه انرژی های تجدیدپذیر مطرح شده است. ماشین های الکتریکی و سیستم کنترل به عنوان دو بخش مهم از سیستم های تبدیل انرژی بادی نقشی حیاتی در تولید توان کارآمد و پایدار ایفا می کنند. در سال های اخیر توسعه ماشین های پیشرفته و رویکردهای کنترلی متنوعی به منظور افزایش راندمان، قابلیت اطمینان و کاهش آسیب پذیری این سیستم ها در برابر خطاهای داخلی و خارجی مورد توجه گسترده قرار گرفته است. این مقاله مروری به بررسی پرکاربردترین ماشین های الکتریکی در سیستم های تبدیل انرژی بادی و تحلیل ویژگی های آنها از منظرهای مختلف می پردازد. همچنین رویکردهای کنترلی رایج در این سیستم ها معرفی و مقایسه شده اند. در نهایت، چالش های موجود و روندهای نوظهور در زمینه بهبود عملکرد این ماشین ها و رویکردهای کنترلی مورد بحث قرار گرفته و به فرصت های پژوهشی آینده پرداخته می شود. کلید واژه ها: ماشین های الکتریکی، رویکردهای کنترلی، سیستم های تبدیل انرژی بادی، مغناطیس دائم.

مقدمه:

فناوری انرژی بادی در دو دهه گذشته با گسترش مرزهای بهره وری و قابلیت اطمینان در تأمین انرژی، رشد قابل توجهی را تجربه کرده است [۱-۴]. با توجه به نگرانی های جهانی در خصوص گرمایش زمین و کاهش منابع سوخت های فسیلی، سیستم های تبدیل انرژی بادی به عنوان یکی از فناوری های تولید برق پیشرو از نظر اقتصادی و زیست محیطی مطرح شده و حتی از سایر منابع انرژی تجدیدپذیر مانند خورشیدی، برق آبی و امواج اقیانوسی پیشی گرفته است. این سیستم ها ذاتاً پیچیده، دارای دینامیک غیرخطی، عدم قطعیت های پارامتری و اختلالات خارجی هستند. از این رو انتظار می رود توان الکتریکی تولید شده از باد که ماهیتی متناوب و تصادفی دارد را به حداکثر رسانده و هزینه های عملیاتی را به حداقل برسانند [۵].

نتیجه گیری:

این مقاله مروری جامع بر مطالعات پیشرفته در حوزه ماشین های الکتریکی و رویکردهای کنترلی پرکاربرد در سیستم های تبدیل انرژی بادی ارائه می دهد. با بررسی مطالعات انجام شده می توان دریافت که ماشین های سنکرون مغناطیس دائم در مقایسه با سایر ماشین های الکتریکی رایج در تولید برق بادی به عنوان گزینه ای بسیار امیدوارکننده مطرح می شوند. در نتیجه، این نوع از ماشین های پیشرفته مانند ماشین ورنیر با تأکید بر الزامات کلیدی مورد بحث و مقایسه قرار گرفته اند. از سوی دیگر، طبق منابع مطالعاتی مختلف صرف نظر از عملکرد شناخته شده رویکردهای کنترلی مرسوم در کاربردهای عملی، این رویکردها همچنان در ارائه عملکرد مطلوب در کنترل سیستم های تبدیل انرژی بادی نقاط ضعفی را نشان می دهند؛ اگرچه دستیابی به عملکرد کنترلی مطلوب تنها به ساختار کنترل کننده وابسته نیست؛ اما تنظیم صحیح پارامترهای کنترل کننده و مدل سازی مناسب و واقع بینانه سیستم نیز نقش مهمی در اعتبارسنجی عملکرد طرح های کنترلی ایفا می کنند.

ماشین های الکتریکی پرکاربرد:

سیستم های تولید برق بادی از نیروی باد برای به حرکت درآوردن روتور یک ژنراتور الکتریکی بهره می گیرند. پره های توربین به صورت آیرودینامیکی حرکت نیروی باد را جذب کرده و آن را به انرژی مکانیکی تبدیل می کنند؛ سپس ژنراتور الکتریکی انرژی مکانیکی چرخشی را به توان الکتریکی تبدیل می نماید. بنابراین ماشین های الکتریکی نقشی کلیدی در سیستم های تبدیل انرژی بادی برای تبدیل توان ایفا می کنند.

رویکردهای کنترلی رایج:

با در نظر گرفتن تغییرات غیرقابل پیش بینی در سرعت و جهت باد، داشتن یک سیستم کنترل برای توربین بادی که قادر به سازگاری با نوسانات ناگهانی باشد ضروری است. همانطور که استفاده از نیروی باد در شبکه برق فراگیرتر می شود؛ چالش های جدیدی از لحاظ قابلیت اطمینان و پایداری شبکه به وجود می آید. این امر فرصت های جدیدی را برای توسعه رویکردهای کنترلی ایجاد می کند.

منابع:

1. Tiwari R, Babu NR. Recent developments of control strategies for wind energy conversion system. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 2016 Dec;66:268-85.
2. Jiang Z. Installation of offshore wind turbines: A technical review. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 2021 Apr;139:110576.
3. Micallef D, Rezaeiha A. Floating offshore wind turbine aerodynamics: Trends and future challenges. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 2021 Dec;152:111696.
4. Pape M, Kazerani M. An Offshore Wind Farm With DC Collection System Featuring Differential Power Processing. IEEE Trans Energy Convers. 2020 Mar;35(1):222-36.
5. Yang Z, Chai Y. A survey of fault diagnosis for onshore grid-connected converter in wind energy conversion systems. Renewable and Sustainable Energy Reviews. 2016 Dec;66:345-59.